

1. ความสัมพันธ์ / ความตกลงที่เกี่ยวข้อง

1.1 ภาครัฐบาล

- การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสระหว่างไทย-สหภาพยุโรป (Thailand-EU SOM) ทุก ๆ 2 ปี มีการจัดประชุมแล้ว 11 ครั้ง การประชุมครั้งล่าสุด จัดขึ้นเมื่อวันที่ 13-14 กันยายน 2555 ณ กรุงเทพฯ ทั้งนี้ การประชุม ครั้งที่ 12 ซึ่งสหภาพยุโรปเป็นเจ้าภาพ ได้ถูกเลื่อนออกไปอย่างไม่มีกำหนด สืบเนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองของไทย
- ไทยและสหภาพยุโรปบรรลุผลการเจรจาจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์หุ้นส่วนและความร่วมมือไทย-สหภาพยุโรป (Framework Agreement on Partnership and Cooperation- PCA) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการลงนาม
- ไทยและสหภาพยุโรปได้ประกาศเริ่มการเจรจา FTA ระหว่างกันอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2556 ปัจจุบันเจรจาไปแล้วทั้งสิ้น 4 รอบ รอบที่ 4 เมื่อวันที่ 8-10 เมษายน 2557 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม
- เมื่อเดือนพฤษภาคม 2550 สหภาพยุโรปและอาเซียนริเริ่มการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) โดยมีการดำเนินการเจรจาไปแล้วทั้งสิ้น 7 ครั้ง แต่ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2552 การเจรจาได้ชะลอไปชั่วคราว โดยสหภาพยุโรปได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์จากการเจรจาระหว่างภูมิภาคเป็นการเจรจา FTA ทวิภาคีกับประเทศสมาชิกอาเซียนรายประเทศแทน เมื่อเดือนเมษายน 2558 ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องให้มีการพิจารณาความเป็นไปได้ในการรื้อฟื้นการเจรจา FTA อาเซียน-สหภาพยุโรป

1.2 ภาคเอกชน

- สมาคมการค้ายุโรปเพื่อยุติธุรกิจและการพาณิชย์ (European Association for Business and Commerce: EABC) เกิดขึ้นจากความร่วมมือของหอการค้ายุโรปและองค์กรภาคธุรกิจทั้งที่อยู่ในไทยและยุโรป รวมถึงนักธุรกิจยุโรปในประเทศไทย
- สมาคมการค้าไทยยุโรป (Thai European Business Association: TEBA) มีสมาชิกเป็นภาคธุรกิจ รวมถึงนักลงทุนไทยที่ดำเนินธุรกิจการค้าการลงทุนในยุโรปและนักลงทุนยุโรปที่ดำเนินธุรกิจร่วมทุนในประเทศไทย
- การลงทุนของไทยในสหภาพยุโรป นอกเหนือจากธุรกิจร้านอาหารไทย บริการนวดแผนไทย และสปา ในหลายประเทศในสหภาพยุโรป แล้วยังมีการลงทุนในธุรกิจอื่นๆ อาทิ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เช่น เครื่องเจียวโภคภัณฑ์ (CP) มีการลงทุนในฝรั่งเศส สเปน อิตาลี เบลเยียม เดนมาร์ก เยอรมนี / บริษัทไทยเบฟเวอเรจจำกัด (มหาชน) ลงทุนในสหราชอาณาจักร / บริษัทไทยยูเนี่ยนโพรเซ่นจำกัด / ธุรกิจโรงแรม เช่น กลุ่มโรงแรมแลนด์มาร์ค ในสหราชอาณาจักร / กลุ่มโรงแรมเครือดุสิตธานี / โรงแรม Adlord Kempinski ในเยอรมนี ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เช่น บริษัท Thai-Pranda Jewelry ในเยอรมนี

2. การค้าทวิภาคีไทย-สหภาพยุโรป

2.1 การค้ารวม ในปี 2558 มูลค่าการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรปโดยรวม คิดเป็น 40,036 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 6.46 โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าประมาณ 3,865 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตารางที่ 1)

2.2 การส่งออก ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (2556-2558) การส่งออกไปสหภาพยุโรปมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 22,564 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในปี 2258 ไทยส่งออกไปสหภาพยุโรป คิดเป็นมูลค่าประมาณ 21,950 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 5.96

สินค้าส่งออกสำคัญ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง แผงวงจรไฟฟ้า ไก่แปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ เป็นต้น (ตารางที่ 2)

2.3 การนำเข้า ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (2556- 2558) การนำเข้าจากสหภาพยุโรปมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 19,853 ล้านบาทเหรียญสหรัฐฯ โดยในปี 2558 การนำเข้ามีมูลค่าประมาณ 18,086 ล้านบาทเหรียญสหรัฐฯ ลดลงจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 7.06

สินค้านำเข้าสำคัญ เช่น เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบิน ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นต้น (**ตารางที่ 3**)

3. สินค้าที่มีศักยภาพ

3.1 สินค้าส่งออก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง แผงวงจรไฟฟ้า ไม้แปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบอื่น ๆ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เป็นต้น

3.2 สินค้านำเข้า ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบิน ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

4. โอกาสทางการค้า

4.1 แรงรัดการเจรจาความตกลง FTA ไทย – สหภาพยุโรป เพื่อทดแทนการที่ไทยถูกตัดสิทธิ GSP จากรายการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 และรักษาความสามารถทางการแข่งขันของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่ยังได้รับสิทธิ GSP อยู่

4.2 ผลักดันให้สหภาพยุโรปใช้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายสินค้าในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ เนื่องจากไทยตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ใจกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเมื่อปลายปี 2558 อาเซียนได้จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นทางการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้สินค้า บริการ แรงงานฝีมือ เงินทุน สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี และเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน นอกจากนี้ ยังเป็นประตูสู่เอเชียซึ่งมีสองประเทศที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดในโลก คือ จีน และอินเดีย

4.3 ปัจจุบัน ตลาดยุโรปให้ความสำคัญกับประเด็นการปกป้องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นอย่างมาก และสหภาพยุโรปมีการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าออกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกสินค้าของไทยไปยังสหภาพยุโรปได้ แต่หากผู้ประกอบการไทยสามารถควบคุมการผลิตให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดยุโรป จะทำให้สินค้าไทยได้เปรียบทางการแข่งขันกว่าสินค้าประเทศอื่น เนื่องจากมีความหลากหลายทางสินค้า

4.4 เชิญชวนนักลงทุนจากสหภาพยุโรปมาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในสาขาที่สหภาพยุโรปมีความเชี่ยวชาญและไทยมีศักยภาพในการป้อนวัตถุดิบและเป็นแหล่งการผลิต อาทิ สาขาอัญมณีและเครื่องประดับ ยานยนต์ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ในปี 2558 สหภาพยุโรปเป็นนักลงทุนอันดับ 2 ของไทย รองจากญี่ปุ่น ประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยมากที่สุด ได้แก่ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร เบลเยียม

4.5 ส่งเสริมการร่วมลงทุนทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ไทยมีศักยภาพ ได้แก่ เทคโนโลยีการออกแบบเครื่องยนตสำหรับอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ หรือเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์อากาศยาน รวมทั้งการซ่อมหรือดัดแปลงอากาศยาน/เครื่องใช้บนอากาศยาน เป็นต้น

ตารางที่ 1 : สถิติการค้าไทย – สหภาพยุโรป

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ปี	มูลค่าการค้า/ขยายตัว %	การส่งออก/ขยายตัว %	การนำเข้า/ขยายตัว %	ดุลการค้า
2555 (2012)	41,882.96 (-0.38)	21,691.81 (-10.21)	20,191.15 (12.89)	1,500.66
2556 (2013)	44,411.25 (6.04)	22,398.04 (3.26)	22,013.20 (9.02)	384.84
2557 (2014)	42,801.52 (-3.62)	23,342.44 (4.22)	19,459.08 (-11.60)	3,883.36
2558 (2015)	40,035.80 (-6.46)	21,950.21 (-5.96)	18,085.59 (-7.06)	3,864.62

ตารางที่ 2 : สถิติสินค้าส่งออกของไทยไปสหภาพยุโรป

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ชื่อสินค้า	2556	2557	2558	% Δ 57/58
1 เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	3,024.7	3,449.0	3,092.4	-10.34
2 รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	998.9	1,371.4	1,870.6	36.40
3 อัญมณีและเครื่องประดับ	1,634.7	1,634.7	1,623.7	-5.80
4 เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	714.4	714.4	848.6	6.95
5 ผลิตภัณฑ์ยาง	872.3	872.3	816.0	-14.21
6 แผงวงจรไฟฟ้า	852.1	852.1	811.2	-2.98
7 ไก่แปรรูป	803.3	803.3	786.1	-6.98
8 เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ	844.6	844.6	719.1	-7.58
9 เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	781.4	781.4	710.2	-11.71
10 เครื่องนุ่งห่ม	686.7	686.7	555.8	-17.72
รวม 10 รายการ	11,213.2	12,227.8	11,833.8	-3.22
อื่นๆ	11,184.8	11,114.6	10,116.4	-8.98
รวมทั้งสิ้น	23,398.0	23,342.4	21,950.2	-5.96

ตารางที่ 3 : สถิตินำเข้าสินค้าของไทยจากสหภาพยุโรป

มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ชื่อสินค้า	2556	2557	2558	% Δ 57/58
1 เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	3,855.8	3,837.6	3,638.3	-5.19
2 เคมีภัณฑ์	1,634.8	1,696.1	1,489.4	.12.19
3 เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1,357.9	1,533.8	1,311.5	-14.49
4 ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	1,030.5	1,107.7	1,099.7	-0.72
5 เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบิน	2,628.3	795.0	926.3	16.50
6 ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	1,047.9	856.1	850.9	-0.61
7 พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	390.5	340.0	601.5	76.89
8 เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	679.7	591.3	581.3	-1.70
9 เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	703.1	658.7	581.1	-11.78
10 แผงวงจรไฟฟ้า	695.8	581.2	564.2	-2.93
รวม 10 รายการ	14,024.4	11,997.5	11,644.1	-2.95
อื่นๆ	7,988.8	7,461.6	6,441.5	-13.67
รวมทั้งสิ้น	22,013.2	19,459.1	18,085.6	-7.06

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : Economist Intelligence Unit; World Trade Atlas; กรมศุลกากร ประมวลผลโดย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ